

Monumentnummer*: 531170

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 december 2012
Kadaster deel/nr 82933/190

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Arnhem Arnhem Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Arnhem Deelen:Groot-Heidekamp

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Arnhem A 1541

Omschrijving**

Inleiding

Gebouw 41 ligt vrijstaand aan de westzijde van een ruime opstelplaats voor materieel, ten zuiden en in het verlengde van garage nummer 44, recht tegenover de achtergevel van garage 42 en parallel aan de huidige Clément van Maasdijklaan, die de westgrens van Groot-Heidekamp vormt. De daknok is noord-zuid gericht en loopt evenwijdig aan genoemde laan. Gebouw 41 is een in 1940-1941 als 'Regelbau' tot stand gekomen garage met vier dubbele garageboxen ten behoeve van de Fahrberedtschaft, is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de periode 1940-1945, op mesoniveau van een complex van - op enige afstand van de in lineair en brinkdorppachtig verband geplaatste verblijfsgebouwen - in een rechthoekig, geometrisch verband geplaatste gebouwen, en op microniveau van een complex van naar functie en vorm onderling verwante functionele panden. De garage is tegenwoordig in gebruik in een vergelijkbare functie en als opslaggebouw.

Omschrijving

Eenlaagse bakstenen GARAGE in schoon metselwerk uitgevoerd op langgerekte, rechthoekige plattegrond en gedekt door een zadeldak met overwegend grauwe opnieuw verbeterde Hollandse pannen tussen puntgevels. De naar de opstelplaats gekeerde oostelijke voor- of langsegevel is door vijf wit geschilderde bakstenen muurdammen of penanten in vier dubbele traveeën van gelijke

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

breedte verdeeld. De traveeën zijn gesloten met twee gevelhoge, zwaar uitgevoerde, verticaal beplankte, houten, hangende roldeuren. In elk van de deuren een twee door roeden in vieren verdeelde vensters en in de tweede deur van links een rinketdeur met drie zware staartgehangen onder het rechter venster. De westelijke achtergevel bevat per travee twee bouwsporen van dichtgezette, ronde, met een rollaag uitgevoerde ventilatieopeningen. De blinde kopse gevels zijn voorzien van wit geschilderde houten windveren; aan de voorgevel een mastgoot. Het witgekalkte interieur, waarvan de oorspronkelijke kalklaag is te zien rond de dichtgezette ventilatieopeningen, wordt door drie circa 1,25 m hoge bakstenen en kalkzandstenen scherfmuren verdeeld in vier dubbele stallingruimten voor acht voertuigen, met daarboven een open houten kapconstructie op basis van spanten en sporen en zonder beschot.

Motivering

GARAGE van algemeen belang als herkenbaar onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege:

- architectuurhistorische waarde door de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant en de voor de bouwtijd kenmerkende uitvoering en detaillering,
- krijgs- en cultuurhistorische waarde als garage in een garagecluster in het legerkamp Groot Heidekamp ten behoeve van de "Fahrbereitschaft",
- stedenbouwkundige en ensemblewaarde door de inbedding in een op rechthoekige grondslag gevormde cluster van garages met voertuigopstelplaatsen, door de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen en onderdelen van het kampement, en door de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument